

॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ एकायनीकुर्वन् एकमार्गाः कुर्वन् ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ इति भीष्मपर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीपे एकोनपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ४९ ॥ ॥५॥ ॥५॥

मध्यंदिने यथादित्यंतपंतमिव तेजसा ॥ न शोकुः पाण्डवे यस्य यो धाभीष्मं निरीक्षितुं ॥ ४६ ॥ वीक्षां चक्रुः समं तात्ते पाण्डवा भयपीडिताः ॥ त्रातारं नाध्यगच्छं
त गावः शीतार्दिता इव ॥ ४७ ॥ सा तु यौधिष्ठिरी सेना गांगेय शरपीडिता ॥ सिंहेनेव विनिर्भिन्ना शुक्ला गौरिव गोपतेः ॥ ४८ ॥ हते विप्रद्रुते सैन्ये निरुत्साहे विमर्दि
ते ॥ हाहाकारो महानासीत्पाण्डुसैन्येषु भारत ॥ ४९ ॥ ततो भीष्मः शांतनवो नित्यं मंडलकार्मुकः ॥ मुमोच बाणान् दीप्ताग्रान् हीनाशीविषानिव ॥ ५० ॥ शरैरेका
यनीकुर्वन् दिशः सर्वा यतव्रतः ॥ जघान पाण्डवरथानादि श्यादि श्य भारत ॥ ५१ ॥ ततः सैन्येषु भग्नेषु मथितेषु च सर्वशः ॥ प्राप्ते चास्तं दिनकरेण प्राज्ञायत किंचन
॥ ५२ ॥ भीष्मं च समुदीर्य तं दृष्ट्वा पार्थामहाहवे ॥ अवहारमकुर्वत सैन्यानां भरतर्षभ ॥ ५३ ॥ इति श्रीम० भी० भीष्मव० शंखयुद्धे प्रथमदिवसावहारे एकोनपं
चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ४९ ॥ ॥५॥ ॥५॥ संजय उवाच कृतेऽवहारे सैन्यानां प्रथमे भरतर्षभ ॥ भीष्मे च युद्धसंरब्धे तृष्टे दुर्योधने तथा ॥ १ ॥ धर्मराज
स्ततस्तूर्णमभिगम्य जनार्दनं ॥ भ्रातृभिः सहितः सर्वैः सर्वैश्चैव जनेश्वरैः ॥ २ ॥ शुचा परमया युक्तश्चित्तयानः पराजयं ॥ वाष्णं यमब्रवीद्राजन् दृष्ट्वा भीष्मस्य वि
क्रमं ॥ ३ ॥ रुष्णपश्य महेश्वासं भीष्मं भीमपराक्रमं ॥ शरैर्दहतं सैन्यं मे ग्रीष्मे कक्षमिवानलं ॥ ४ ॥ कथमेतन्महात्मानं शक्यामः प्रतिवीक्षितुं ॥ लेलित्यमानं सै
न्यं मे हविष्मंतमिवानलं ॥ ५ ॥ एतं हि पुरुषव्याघ्रं धनुष्मंतं महाबलं ॥ दृष्ट्वा विप्रद्रुतं सैन्यं समरे मार्गणाहतं ॥ ६ ॥ शक्यो जेतुं यमः क्रुद्धो वज्रपाणिश्च संयुगे ॥ व
रुणः पाशभृद्वापिकुबेरो वागदाधरः ॥ ७ ॥ न तु भीष्मो महातेजाः शक्यो जेतुं महाबलः ॥ सोहमेवंगते मग्नो भीष्मागाधजलेऽप्लवे ॥ ८ ॥ आत्मनो बुद्धिदौर्बल्याद्भीष्म
मासाद्य केशव ॥ वनं यास्यामि वाष्णं यश्रेयो मे तत्र जीवितुं ॥ ९ ॥ न त्वेतान् पृथिवीपालान् दातुं भीष्माय मृत्यवे ॥ क्षपयिष्यति सेनां मे रुष्ण भीष्मो महास्रवित् ॥
॥ १० ॥ यथाऽनलं प्रज्वलितं पतंगाः समभिद्रुताः ॥ विनाशायोपगच्छंतितथामे सैनिकोजनः ॥ ११ ॥ क्षयं नीतोस्मि वाष्णं यराज्यहेतोः पराक्रमी ॥ भ्रातरश्चैव
मे वीराः कर्षिताः शरपीडिताः ॥ १२ ॥ मत्कृते भ्रातृहर्दे न राज्याद्भ्रष्टास्तथा सुखात् ॥ जीवितं बहु मन्ये हं जीवितं त्यद्यदुर्लभं ॥ १३ ॥ जीवितस्य च शेषेण तपस्त
प्यामि दुश्चरं ॥ न घातयिष्यामि रणे मित्राणीमानिकेशव ॥ १४ ॥ रथान्मे बहुसाहस्रान् दिव्यैरस्त्रैर्महाबलः ॥ घातयत्यनिशं भीष्मः प्रवराणां प्रहारिणां ॥ १५ ॥

कृतेवहारे इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ कक्षंतुणं ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ अष्टवेडुपश्यन्ते ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥